

Název úkonu

Rozhodování ve věcech nesplnění nebo porušení povinnosti pojištěnce či zaměstnavatele nebo ve věci přestupku jiné fyzické osoby.

V jakém případě ve věci jednat

Ve věci jedná zdravotní pojišťovna z moci úřední, pokud zjistí porušení nebo nesplnění povinností nebo podezření ze spáchání přestupku.

Charakteristika úkonu

V případě, že pojištěnec či zaměstnavatel nesplní nebo poruší některou z povinností stanovených v zákonu č. 48/1997 Sb. či zákona č. 592/1992 Sb. nebo se jiná fyzická osoba dopustí přestupku dle ust. § 44 odst. 5 zákona č. 48/1997 Sb., uloží mu zdravotní pojišťovna pokutu.

Zákon stanoví, kdy může zdravotní pojišťovna uložit pojištěnci, zaměstnavateli nebo jiné fyzické osobě pokutu za spáchání přestupku ve smyslu § 44 odst. 5, a dále za porušení či nesplnění oznamovací povinnosti v souladu § 44b a § 45 odst. 4 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, § 26 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění.

Uložení pokuty obvykle předchází výzva k dodatečnému splnění povinnosti, k odstranění nežádoucího stavu nebo oznámení o zahájení správního či přestupkového řízení. V tomto stádiu je nutno reagovat, splnit požadovanou povinnost a orgánu, který výzvu nebo oznámení odeslal, oznámit, popř. doložit její dodatečné splnění. V případě, že požadovaná povinnost byla splněna již dříve, doložit její splnění.

Ve věci přestupku dle ust. §44 odst. 5 zákona č. 48/1997 Sb., tj. pokud se fyzická osoba prokáže při poskytování hrazených služeb průkazem pojištěnce zdravotní pojišťovny, přestože v té době jejím pojištěncem nebyla, má zdravotní pojišťovna dle ust. § 44 odst. 3 zákona č. 48/1997 Sb., možnost věc usnesením odložit, aniž zahájí řízení, též jestliže již samotné zjištění skutku a upozornění osoby podezřelé ze spáchání přestupku postačí k její nápravě, nebo je-li ze zjištěných skutečností zjevné, že škodlivý následek způsobený činem byl již podezřelou osobou napraven a samo odstranění tohoto následku vedlo k nápravě této osoby.

Odpovědnost za přestupek zaniká uplynutím promlčecí doby v trvání 1 roku. Promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku.

Pokutu za nesplnění oznamovací povinnosti dle § 10 odst. 1, 3, 4, nebo 5 zákona č. 48/1997 Sb. lze uložit do 2 let ode dne, kdy zdravotní pojišťovna zjistila nesplnění oznamovací povinnosti plátcem pojistného, nejdéle však do 5 let od doby, kdy oznamovací povinnost měla být splněna. Pokutu za nesplnění povinnosti dle § 12 písm. k) zákona č. 48/1997 Sb., tj. neoznámení změny jména, příjmení, trvalého pobytu nebo rodného čísla do 30 dnů ode dne, kdy ke změně došlo, popř. neoznámení adresy místa pobytu v ČR, pokud se pojištěnec na adrese trvalého pobytu nezdržuje, lze uložit do 1 roku ode dne, kdy zdravotní pojišťovna zjistila porušení povinnosti, nejdéle však do 3 let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo.

Pokutu dle § 45 odst. 4 zák. č. 48/1997 Sb. za nezaslání kopie záznamů o pracovních úrazech za uplynulý kalendářní měsíc lze uložit do dvou

let ode dne, kdy zdravotní pojišťovna zjistila nesplnění oznamovací povinnosti nebo porušení či nesplnění povinnosti, nejdéle však do pěti let ode dne, kdy k porušení nebo nesplnění povinnosti došlo.

Pokutu uloženou podle § 26 zákona č. 592/1992 Sb. lze uložit do 2 let ode dne, kdy se zdravotní pojišťovna dozvěděla o nesplnění nebo porušení povinnosti, nejpozději však do pěti let ode dne, kdy k nesplnění nebo porušení povinnosti došlo.

Výsledek úkonu	Dospěje-li zdravotní pojišťovna k závěru, že pojištěnec nebo zaměstnavatel porušili svou povinnost dle zákona č. 48/1997 Sb., nebo zákona č. 592/1992 Sb., nebo k závěru, že se jiná fyzická osoba dopustila přestupku dle ust. § 44 odst. 5 zákona č. 48/1997 Sb., může být pojištěnci, zaměstnavateli nebo jiné fyzické osobě uložena pokuta. Pokud nebude pokuta uložená pravomocným a vykonatelným rozhodnutím uhrazena dobrovolně, lze ji vymáhat exekučně.
Kdy věc řešit	Ve věci jedná zdravotní pojišťovna z moci úřední, pokud zjistí porušení nebo nesplnění povinností nebo podezření ze spáchání přestupku.
Co je nutné doložit při iniciaci úkonu provedené elektronicky	Zdravotní pojišťovna ve věci postupuje z úřední povinnosti, řízení není zahajováno na návrh.
Co je nutné doložit při iniciaci úkonu provedené jinak než elektronicky	Zdravotní pojišťovna ve věci postupuje z úřední povinnosti, řízení není zahajováno na návrh.
Kde a jakým způsobem lze úkon iniciovat elektronicky	Zdravotní pojišťovna ve věci postupuje z úřední povinnosti, řízení není zahajováno na návrh.
Kde a jakým jiným způsobem než elektronicky lze úkon iniciovat	Zdravotní pojišťovna ve věci postupuje z úřední povinnosti, řízení není zahajováno na návrh.
Výše poplatku při iniciaci úkonu provedené elektronicky	Zdravotní pojišťovna ve věci postupuje z úřední povinnosti, řízení není zahajováno na návrh. Je-li však shledáno, že pojištěnec, plátce nebo jiná fyzická osoba, porušili nebo nesplnili svou povinnost nebo se dopustili přestupku, jsou povinni uhradit náklady správního řízení paušální částkou ve výši 1.000,-Kč. Paušální částka se ve zvláště složitých případech nebo v případech, kdy byl přibrán znalec z jiného oboru než oboru dopravy nebo zdravotnictví odvětví psychiatrie nebo toxikologie, zvyšuje o 2 500 Kč. Pokud byl přibrán znalec z oboru dopravy nebo zdravotnictví odvětví psychiatrie nebo toxikologie, zvyšuje se paušální částka o 5 000 Kč. Pokud bylo přibráno více znalců, částky za znalce se sčítají. Paušální částka nákladů řízení po zvýšení může činit nejvýše 10 000 Kč. Tyto náklady mu budou uloženy rozhodnutím.
Výše poplatku při iniciaci úkonu provedené jinak než elektronicky	Zdravotní pojišťovna ve věci postupuje z úřední povinnosti, řízení není zahajováno na návrh.

Je-li však shledáno, že pojištěnec, plátce nebo jiná fyzická osoba, porušili nebo nesplnili svou povinnost nebo se dopustili přestupku, jsou povinni uhradit náklady správního řízení paušální částkou ve výši 1.000,-Kč. Paušální částka se ve zvláště složitých případech nebo v případech, kdy byl přibrán znalec z jiného oboru než oboru dopravy nebo zdravotnictví odvětví psychiatrie nebo toxikologie, zvyšuje o 2 500 Kč. Pokud byl přibrán znalec z oboru dopravy nebo zdravotnictví odvětví psychiatrie nebo toxikologie, zvyšuje se paušální částka o 5 000 Kč. Pokud bylo přibráno více znalců, částky za znalce se sčítají. Paušální částka nákladů řízení po zvýšení může činit nejvýše 10 000 Kč. Tyto náklady mu budou uloženy rozhodnutím.

Výše dávky nebo jiného plnění, pokud je předmětem úkonu

Předmětem úkonu nejsou žádné dávky.

Opravné prostředky

Proti rozhodnutí, kterým byla pojištěnci nebo plátci uložena pokuta za nesplnění nebo porušení povinnosti nebo kterým byla jiná fyzická osoba shledána vinnou ze spáchání přestupku, jsou pojištěnec, plátce nebo jiná fyzická osoba oprávněni podat odvolání. Odvolání je nutno podat do 15 dnů od doručení rozhodnutí, proti kterému je odvolání podáváno, k rozhodčímu orgánu VoZP ČR prostřednictvím příslušné pobočky VoZP ČR, která rozhodnutí vydala. Odvolání má odkladný účinek.

Časté dotazy

Byla mi uložena pokuta za nesplnění oznamovací povinnosti. S pokutou nesouhlasím, oznamovací povinnost jsem splnil. Jak mám postupovat?
V souladu s poučením uvedeným v příslušném rozhodnutí je nezbytné podat odvolání a k němu přiložit doklady prokazující skutečnost, že oznamovací povinnost byla splněna v zákonné lhůtě.

Sankce

Za přestupek dle § 44 odst. 5 zákona č. 48/1997 Sb. může zdravotní pojišťovna uložit pokutu do 5.000,- Kč.

V případě nesplnění nebo porušení povinnosti plátce pojistného může zdravotní pojišťovna uložit pokutu za nesplnění oznamovací povinnosti podle § 10 odst. 1, 3, 4 nebo 5 zákona č. 48/1997 Sb. pojištěnci do výše 10.000,-Kč a zaměstnavateli do výše 200.000,-Kč. Při opakovaném nesplnění může být tato pokuta uložena ve dvojnásobné výši.

Pojištěnci může být uložena pokuta za nesplnění povinnosti uvedené v § 12 písm. k) (neoznámení změny jména, příjmení, trvalého pobytu nebo rodného čísla do 30 dnů ode dne, kdy ke změně došlo, popř. neoznámení adresy místa pobytu v ČR, pokud se pojištěnec na adrese trvalého pobytu nezdržuje) zákona č. 48/1997 Sb., až do výše 500,-Kč.

Za nesplnění povinnosti zaměstnavatele podle § 45 odst. 4 zákona zaslat zdravotní pojišťovně kopii záznamů o pracovním úraze za uplynulý měsíc, až do výše 100.000,-Kč.

Za nesplnění povinností spojených s kontrolou podle § 22 odst. 3 písm. a) a b) zákona č. 592/1992 Sb., nepředávání přehledu o platbách pojistného podle § 24 odst. 2 a 3 uvedeného zákona a povinností podle § 25 a za nepoužívání tiskopisu zdravotní pojišťovny podle § 28, lze uložit pokutu do výše 50.000,-Kč za jednotlivé nesplnění nebo porušení povinností.

Působnost	Ostatní veřejná správa.
Oblast	Zdravotní pojištění.
Klíčová slova	rozhodnutí pokuta
Počátek platnosti popisu úkonu	1.1.2022
Konec platnosti popisu úkonu	Konec není stanoven.
Výsledek úkonu vedený v základním registru nebo v agendovém informačním systému	Rozhodnutí ve věcech nesplnění nebo porušení povinnosti pojištěnce, zaměstnavatele nebo přestupku jiné fyzické osoby jsou evidována v informačním systému zdravotní pojišťovny.